

*'Kracht komt niet voort uit fysiek vermogen,
maar uit een onverzettelijke wil.'*

Mahatma Ghandi

Voor iedereen die iets wil vertellen,
maar niet het juiste moment en woorden weet te vinden.

Colofon

Uitgever: CSR-books
Drukwerk: Brave New Books
Vormgever: Het ontwerpkloket
Foto: Raúl Neijhorst
Cover art by Shounak Tewarie - Art is Well

Copyright© Cheryl Chotkan, 2023

Alle rechten voorbehouden aan de auteur. Niets van dit werk mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopiëren, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur te hebben ontvangen.

Disclaimer: Dit boek is een roman. Alle personages en omstandigheden zijn door de auteur bedacht. Overeenkomsten berusten op louter toeval.

Inhoud

Hoofdstuk 1	Chaya	5
Hoofdstuk 2	De aankomst	19
Hoofdstuk 3	Het diner	33
Hoofdstuk 4	De kater	51
Hoofdstuk 5	Jane, Sunny en de kinderen	65
Hoofdstuk 6	De terugkeer	79
Hoofdstuk 7	Een parallel universum	95
Hoofdstuk 8	Een jubileum, een huwelijk en een uiteenspattende droom	107
Hoofdstuk 9	Terug naar de basis	123
Hoofdstuk 10	Eind goed, al goed?	139

Hoofdstuk 1

Chaya

*'A journey of a thousand miles
begins with a single step'*

Lao Tzu

In mijn dromen heb ik de weg naar huis zeker duizend keer bewandeld. Ondanks de mooie natuur waardoor ons huis omringd is, de vele bomen met haar kleurrijke herfstbladeren en water, voelt het leeg, grimmig en grauw aan. Zo fijn als ik het vind om mijn ouderlijk huis te zien en er misschien zelfs te zijn, er is iets dat mij tegenhoudt. In mijn dromen keer ik om en maak ik de weg naar huis niet af. Voor de grote luxe poort sta ik en zie ik mezelf naar het mooie, grote, witte vrijstaande huis met haar zwarte dak en kozijnen kijken. Als de poort open gaat, loop ik een mooie oprijlaan op met in het midden een fontein. Het doet me denken aan de Trevi-fontein in Rome, maar dat is het natuurlijk bij lange na niet. Er is wel een beeld in het midden van de fontein. Ze lijkt op één van onze Hindoegodinnen, Durga Maa, en volgens mij is ze dat ook, maar zeker weten doe ik het niet. Ze staat in de fontein, met een tijger naast haar en een wapen in haar hand. Ze heeft vier armen. Nu ik haar eens goed bekijk, moet dit wel Durga Maa zijn. Onze oprijlaan is niet geasfalteerd, maar met lichtbruine keien bestraat. Voorbij de fontein is het nog twaalf meter lopen voor je de donkergrijze trap met drie treden oploopt om vervolgens op een veranda, in dezelfde kleur, terecht te komen. In mijn dromen sta ik nog steeds bij de poort, maar zie ik mezelf staan bij de witte openslaande voordeur. Mijn hand gaat omhoog om de gouden klopper aan te raken, waardoor ik ze kan laten weten dat ik er ben, maar ik bevries. Mijn adem stokt in mijn keel alsof er iets naar grijpt. Ik wil terug.

Gelukkig zie ik een projectie van mezelf bij de poort staan en ik loop snel terug. In mijn dromen zie ik mij gehaast lopen. Gekleed in een zwarte strakke broek, een taupekleurige mantel en een zwarte baret op mijn hoofd. Ik heb mijn zwarte rijlaarzen van Tommy Hilfiger aan met een cognackleurige rand en een kleine vierkante hak van ongeveer drie centimeter. Ik loop gehaast iedereen voorbij en ik raak in paniek. Ik begin te zweten. Het gevoel weet me toch te achterhalen, vanuit mijn buik naar boven, door

mijn ribbenkast richting mijn keel. Mijn adem stokt. Hijgend schrik ik overeind, bezweet. Mijn bovenlichaam en gezicht zijn vochtig, mijn lange zwarte haren zijn nat. Ik zit overeind in mijn bed in kleermakerszit en moet bijkomen van de droom die ik zojuist had. Mijn hart bonkt, mijn hoofd doet pijn. Waarom komt deze droom altijd naar mij toe? Wanneer zal ik ervan verlost zijn?

Ik heb geen fijne herinneringen aan mijn huis, noch de plaats waar ik ben opgegroeid. Voor velen is dat onbegrijpelijk, omdat ik weet dat menigeen zijn of haar ziel zou verkopen om in mijn schoenen te staan. Ik ben namelijk Chaya Mahadev, de oudste dochter van Sunny en Jane Mahadev, kleindochter van de bekende en invloedrijke Henk en Rita Mahadev. Dat houdt in dat ik alleen al door mijn achternaam status en macht heb. Voor velen is dit het ultieme, maar niet voor mij. Ik heb niets met mijn achternaam of mijn familie. Ik ben zoveel meer dan alleen een Mahadev. Ik realiseer me dat ik bevoorrecht ben, maar tegelijkertijd betaal ik er een prijs voor. Wat die prijs is, lijkt ongrijpbaar te zijn, maar wel voelbaar. Ik wilde dat niet meer en besloot daarom enkele jaren geleden afstand te nemen van mijn familie en ook mijn omgeving. Het enige dat ik wilde, is mijn leven als Chaya te leiden en het liefst in de anonimiteit te verdwijnen. Dat heb ik gedaan door te verhuizen naar een klein appartement in een achterstandswijk in Rotterdam en mijn moeders achternaam, Shriram, aan te nemen. Waar ik nu woon, kan ik mezelf zijn. Ik ben 'gewoon' Chaya, een Hindoestaanse jongedame van 26 jaar oud. Ik werk als beginnend journaliste bij een nationaal dagblad en timmer hard aan de weg, omdat ik idealen heb. Het lijkt mij geweldig om de volgende Eva Jinek te zijn, of misschien wel 'the next' Oprah Winfrey, zoals mijn moeder en ik vroeger lachend tegen elkaar zeiden. Mijn moeder heeft mij altijd verteld dat ik mijn dromen moet najagen en dat alles mogelijk is, zolang je er ook in gelooft. Dat zeggende, wist ik ook dat ik alleen mijn dromen kan realiseren als ik afstand zou nemen van mijn familie.

Alhoewel ik in de anonimiteit probeer te blijven, word ik dagelijks geconfronteerd met het imperium van mijn familie. Je ontkomt niet aan de dagelijkse advertenties op de bekende Hindoestaanse radiostations. Hier in Rotterdam-Zuid, waar ik woon, is ook een franchise van onze toko's te vinden. Gelukkig herkent niemand mij. Dat is één van de voordelen van een franchise-onderneming.

Mijn ademhaling lijkt weer normaal te zijn en mijn hartslag is ook regelmatig. Ik zwaai mijn benen rustig uit bed. Een heerlijke grijze boxspring, een twijfelaar. Het liefst had ik een groter bed gehad, maar dat past helaas niet in mijn 2-kamerappartement. En eigenlijk is het ook goed zo. Toen ik afscheid nam van mijn ouderlijk huis nam ik ook afstand van alle luxe die we hadden. Ik moet wel eerlijk opbiechten dat ik mijn platinum-card behouden heb en tot op heden heeft mijn vader hem ook niet geblokkeerd. Mijn voeten raken het zachte, lichtroze, rechthoekige, hoogpolige kleed. Het voelt warm aan en ik wrijf er een paar keer met overheen, zodat mijn voeten elkaar even raken. Ik staar naar mijn lichtroze gelakte teennagels die mijn licht getinte huid goed laten uitkomen. Met mijn handen steun ik op het bed om voorzichtig op te staan. Ik merk dat ik me duizelig voel. Voor een moment ondersteun ik mezelf op mijn nachtkastje. Zodra ik kan, trek ik het topje van mijn donkerblauwe zijden shortama omlaag en loop ik op blote voeten naar de badkamer toe om mijn gezicht te wassen en mijn polsen onder water te houden. Het koude water voelt heerlijk aan. Ik pak een gastendoekje om mijn gezicht en handen af te drogen en besluit richting de woonkamer te gaan, waar ook de keuken is.

Een tweekamerappartement betekent één slaapkamer en een woonkamer-keuken in één ruimte. Mijn appartement is ongeveer 80 m² en ik beschouw dat toch wel als een luxe in deze tijd met de huidige gekte op de woningmarkt die tot onbetaalbare prijzen heeft geleid. Ik kijk op de klok, 03:29 uur, nog lang geen

7:00 uur en geen tijd om op te staan. Uit ervaring weet ik dat het me niet gaat lukken om direct in slaap te vallen. Misschien dat een kopje kamillethee helpt. Ik vul de waterkoker en zet hem aan. Ik voel een briesje en begin te rillen. Snel loop ik terug naar mijn slaapkamer om mijn zwarte sweaterjurk over mijn shortama aan te trekken. Eigenlijk had ik dit al lang moeten weggoaien, de gouden letters die de naam 'New York' moeten spellen zijn vervaagd. De zwarte kleur is vaal geworden en de pluisjes zijn ontelbaar. Ik kan er geen afscheid van nemen, hoe vaak ik het ook probeer. Het geeft me een gevoel van veiligheid en geborgenheid. De waterkoker slaat af en ik schenk het water in mijn grote Starbucks-mok. Het theezakje laat ik erin hangen. Ik ga rustig aan de ronde zwarte eettafel zitten op mijn groen fluwelen stoel met zwarte poten. Mijn linker-elleboog steunt op tafel, zodat mijn hand mijn hoofd kan ondersteunen. Mijn hoofd voelt zwaar en moe aan. Met mijn rechterhand waaiert ik mijn post uit elkaar. Door de drukte ben ik er al twee weken niet aan toegekomen om alles te openen en door te lezen. Heel slecht van me, dat weet ik. Ter verdediging, mijn rekeningen worden automatisch geïncasseerd en ik ontvang overal een digitale melding van. Opeens valt mijn oog op een goudkleurige envelop, dit is een A6-formaat. Op het etiket staat mijn naam, geen adres. Ik word overvallen door een onbehaaglijk gevoel. Mijn lichaam wordt onrustig en ik begin te wiebelen op mijn stoel en al helemaal als ik de stempel op mijn envelop zie in grote koningsblauwe letters 'Mahadev'. Dit betekent dat iemand uit mijn familie de envelop door de bus heeft gedaan. Dat beangstigt mij, omdat bijna niemand weet dat ik hier woon.

Ik kijk naar de envelop en twijfel of ik hem zal openen. Na een diepe zucht pak ik hem aarzelend op en open ik de envelop met een aardappelschilmesje dat nog op tafel ligt. Ik haal de witte kaart met gouden letters uit de envelop en lees wat er geschreven staat:

'Lieve Chaya,

hierbij nodigen wij jou uit voor een etentje bij ons thuis op vrijdag 25 februari 2022. De inloop is tussen 18.00 en 18.45 uur. Wij zullen dan gezamenlijk proosten om vervolgens om 19.00 uur gezamenlijk te dineren. Tijdens dit diner zullen wij als familie de feestelijkheden plannen die ter gelegenheid van ons 50-jarige huwelijk zullen plaatsvinden. Jouw aanwezigheid hierbij wordt door ons gewenst.

Henk en Rita Mahadev'

Ik staar voor me uit en lees de tekst nogmaals. Het enige wat door me heen gaat is het woord 'wat?'. Zoveel vragen komen in me op en ik voel een lichte paniek, maar ook frustraties opkomen. Mijn naam en de afzender zijn handgeschreven. Het handschrift van Rita. Ik haal een paar keer diep adem en probeer kalm te blijven en besluit om goed over deze uitnodiging na te denken.

Mijn thee is op en ik besluit weer mijn bed in te duiken. Het is inmiddels 4.00 uur, dus ik heb nog ongeveer 3 uurtjes om te slapen. Bewust pak ik mijn telefoon niet op, anders wordt er helemaal niet geslapen.

Terwijl de uitnodiging en mijn vragen door mijn hoofd spoken, dommel ik weg. Ergens in de verte hoor ik gezang "Don't you worry about a thing". Het gezang lijkt dichterbij te komen en klinkt steeds luider. Ik knijp mijn ogen stevig dicht tot ik me realiseer dat het mijn wekker is. De originele versie van Stevie Wonder, is letterlijk mijn wake-up call. Het is een vrolijk nummer en mijn moeder zong het vroeger vaak. Ik weet niet hoe lang mijn alarm speelt, maar gezien het daglicht weet ik dat het tijd is om op te staan. Rustig sta ik op en loop ik net als een paar uur geleden, richting de

badkamer. Ik poets mijn tanden en neem een warme douche en besluit mijn Rituals Hammam-lijn te gebruiken, omdat ik wel een beetje 'zen-nes', mijn samentrekking van zen en mindfulness, kan gebruiken. Ik was mijn lange donkerbruine haren en als ik klaar ben, droog ik me af en loop ik naar de spiegel. Ik zie vrij weinig, omdat de badkamerspiegel beslagen is door mijn lange hete douche. Ik besluit mijn dagelijkse verzorging te verrichten, me aan te kleden en eerst te gaan ontbijten, voordat ik mijn haar föhn en make-up doe. Mijn ontbijt is vrij simpel, een kopje groene thee, een kom magere yoghurt, zelfgemaakte granola en wat blauwe bessen er doorheen. Ik kijk op de klok en zie dat het 7.50 uur is.

Ik moet opschieten! Op maandagochtend te laat binnenkomen bij de start-up is een absolute 'no go'. Snel werk ik mijn ontbijt naar binnen, föhn mijn haar, zodat het er golvend en verzorgd uitziet en ik het los in een midden-scheiding kan dragen. Ik poeder mijn gezicht af, doe wat kajal, eyeliner, mascara en een nude-kleurige lipgloss op. Dit moet wel goed genoeg zijn. Ik loop door naar de gang waar ik mijn zwarte suède enkelpumps aantrek, pak mijn donkergroene halflange mantel, een warme zwarte sjaal met rode ruiten en mijn mooie zwarte leren designertas waar ik nog snel mijn telefoon in kan laten vallen. Met de sleutels in mijn hand werp ik nog één blik in de spiegel. Voor een maandagochtend zie ik er prima uit. Een zwart strak jurkje, met een lichtzwarte panty, hakken, mooie jas en tas. Nu snel richting de metro, voordat ik die mis.

Ik plof neer op de lege stoel die ik nog kon bemachtigen en half hijgend neem ik plaats. Ik realiseer me dat mijn conditie eigenlijk heel slecht is, maar zolang ik niet aankom, zie ik nog even geen noodzaak om structureel te sporten. Dat zou ik wel moeten doen, maar het komt gewoon niet altijd uit. Ik kijk naar buiten en denk na over de uitnodiging. Ik zie ze voor me. Henk en Rita, ze lijken de ideale grootouders, maar voor mij zijn ze dat niet.

Mijn familie is bekend binnen de Hindoestaanse gemeenschap. Ik bedoel, wie kent ons niet? Sommigen vinden ons geweldig, anderen verafschuwen ons. We staan vaak in de spotlights en daardoor zijn er vaak verwachtingen die anderen van ons hebben en waar de Mahadevs naar streven om ze waar te maken.

Het begon toen mijn grootouders, mijn aadja (opa van vaders kant) en aadjie (oma van vaders kant), Henk en Rita, besloten om in 1970 vanuit Suriname naar Nederland te emigreren. Dat was nog voor de onafhankelijkheid van Suriname in 1975. En dus ook voor de verschrikkelijke taferelen die zich in de jaren '80 hebben afgespeeld, waarvan de littekens tot vandaag zichtbaar zijn. De broer van mijn grootvader, Gopal, woonde al in Nederland. Hij heeft hen geholpen om zich hier te vestigen. Mijn grootouders hebben een tijdje bij Gopal en zijn gezin ingewoond. Uit verhalen weet ik dat het een klein appartementje op de Paul Krugerlaan in Den Haag was. Voordat mijn grootouders hier naar toe kwamen, waren Henk en Gopal een onderneming gestart. Ze importeerden tropische producten, eerst vanuit Suriname en later de Cariben. Waarbij Henk in de eerste instantie vanuit Suriname de producten naar Gopal stuurde. De vraag naar tropische producten, zoals kousenband, tayerblad, amsoi, maar ook Madame Jeanette-pepers, bakbananen, maar ook religieuze artikelen bleek zodanig groot te zijn dat Henk en Gopal besloten om een pand in Den Haag te kopen en een winkel te openen. Genaamd 'Tropische winkel Mahadev', later 'Mahadevs'.

Begin 1970 bestond er nog geen internet, en ook niet iedereen kon zich een telefoon permitteren. De onderneming moest het hebben van mond-tot-mondreclame. Aangezien bijna iedere Surinaamse Hindoestaan een familielid of kennis in Den Haag had wonen, ging het redelijk snel met het promoten van de winkel. In het weekend was het vaak bomvol, omdat mensen van heinde en verre producten wilden kopen, zodat ze al het lekkere eten dat

ze voorheen in Suriname kochten ook hier konden bereiden. Gek genoeg waren de tijden toen het tegenovergestelde van nu. De Surinamers stuurden vaak pakketten naar de familieleden die in Nederland gevestigd waren. Op die manier kon men toch nog een beetje van de eigen cultuur en keuken behouden. De opening van 'Mahadevs' zorgde voor een stukje onafhankelijkheid van de Nederlandse Hindoestanen. Ze hoefden nu namelijk niet meer het pakket af te wachten en konden zelf hun tropische producten kopen. 'Mahadevs' is met haar tijd meegegaan. Naast alleen tropische goederen en religieuze artikelen werd de onderneming uitgebreid met de verkoop van films en LP's, later CD's en DVD's en Indiase kleding. De vraag bleef en 'Mahadevs' werd groter. Iedereen kende mijn grootvader Henk en mijn grootmoeder Rita die, sinds de winkel geopend werd, daar niet meer weg te slaan waren. Rita nam haar kinderen gewoon mee en liet hen spelen in de winkel. De rol van Gopal werd steeds kleiner totdat hij uiteindelijk uit beeld was. Ik kan me niet herinneren of ik Gopal ooit gezien heb. Ik weet niet eens of de goede man nog leeft. Eigenlijk weet ik helemaal niets van zijn gezin af.

Wat ik wel weet, is dat mijn grootouders een vooraanstaande familie binnen onze gemeenschap zijn. Er zijn mensen die ontzettend veel respect voor hen en ook voor ons hebben, maar er zijn ook mensen die niet dol op hen zijn. Henk en Rita kregen vijf kinderen, vier zonen en één dochter. Roy is hun oudste zoon, gevolgd door Sunny, mijn vader, dochter Carmelita, waarna Mahesh en Kieran volgen. Kieran is het nakomertje van het gezin. Hij en Roy verschillen dertien jaar in leeftijd.

Mijn gedachten worden onderbroken door de stem die 'Leuvehaven' roept. Vandaag is de start-up van mijn team in het HNK op de Leuvehaven in Rotterdam. Waarom we niet op ons kantoor in Capelle aan den IJssel starten, weet ik eigenlijk niet en het maakt ook niet uit. Snel stap ik uit en loop gehaast

door. Terwijl ik het kantoor inloop, weet ik dat ik te laat ben. Een paar minuten, maar toch te laat en daar houdt mijn supervisor Jay helemaal niet van. In het HNK zijn de ruimtes open of van glas. Ik zie mijn team van acht man al zitten. Jay leunt half op een iets hoger bureau en heeft zijn armen over elkaar geslagen. Vandaag heeft hij gekozen voor een donkerblauwe spijkerbroek en een wit overhemd.

Jay Jaipal is ook Hindoestaans en eerlijk is eerlijk, ik vind hem een aantrekkelijke man, tot hij gaat praten. Jay en ik kunnen het helemaal niet met elkaar vinden. Hij is slim, maar dat maakt hem ergens ook arrogant. Daar kan ik niet zo goed tegen. Jay heeft een mooie lengte en is langer dan de gemiddelde Hindoestaanse man. Hij heeft een mooie karamelkleurige huid. Zijn zwarte haar zit altijd in hetzelfde model, keurig opgeschoren aan de achter- en zijkanten, een wat vollere bos op de bovenkant met een strakke zijskeiding. Het ziet er altijd perfect uit. Soms vraag ik me af hoeveel tijd hij kwijt is aan het stijlen van zijn haar.

'Goedemiddag Chaya, fijn dat je ook besloten hebt om aanwezig te zijn.' zegt hij op een beheerst, maar sarcastische toon. Mijn collega's pakken dit snel op en gniffelen een beetje. 'Ja, sorry.' stamel ik en ga snel zitten. Ik voel dat ik het warm heb en waarschijnlijk is de schaamte op mijn wangen zichtbaar. 'Ik zal je bijpraten. Diegenen die om 08.00 uur aanwezig waren, hebben elkaar al over hun weekend kunnen informeren en we zijn nu op het punt om de onderzoeksopdrachten voor de komende periode te verdelen. Ik begin gelijk met jou, Chaya. Gezien jouw culturele achtergrond, die wij overigens delen, lijkt dit mij een heel passende opdracht voor jou. Jouw etniciteit kan ervoor zorgen dat dit onderwerp in het juiste perspectief belicht wordt, waarbij heel Nederland meer bekend raakt met de Hindoestaanse gemeenschap.' Jay swipet op het smartboard en ik voel weer dat mijn adem even stokt. Ik staar

naar het bord en de afbeelding. Een portretfoto van een bijna bejaard Hindoestaans stel. Zij met haar lange, zwart geverfde haren, donkere huidskleur, hoekig gezicht. Zwarte ogen die je doordringend aankijken en een gemaakte glimlach waarbij haar tanden op elkaar geperst zijn en omringd worden door haar rode lippenstift. Je ziet nog een stukje van haar chifon zwartkleurige sari met daaronder een rode sariblouse met halflange mouwen. De gouden ketting en grote gouden oorbellen vallen op. Om haar schouders de arm van de man die naast haar staat, ze zijn even lang. Hij met zijn grijze haren en geniepige ogen en lach in zijn zwarte sherwani. Hij is een beetje kort en mollig en zij iets langer dan de gemiddelde Hindoestaanse dame van die leeftijd. Ze staan er statig bij. De rillingen lopen over mijn rug. Dit zijn Henk en Rita, mijn aadja en aadjie, die ik vanuit het diepst van mijn hart verafschuw!

'Chaya, Chaya, contact!' hoor ik Jay roepen. 'Ja, ik ben er.' weet ik uit te brengen. 'Wat vind je ervan?' vraagt hij met een glimlach. Volgens mij denkt hij oprecht dat hij mij hiermee blij maakt. 'Leuk toch, dat je zo'n een vooraanstaande familie mag belichten en dus ook bij hen over de vloer zult komen. Ze hebben hun volledige medewerking toegezegd en je bent op elk moment welkom. In het kader van hun 50-jarige huwelijksjubileum hebben wij als krant besloten om deze familie te belichten. Ze zijn zeer actief binnen de Hindoestaanse gemeenschap. We moeten dat koesteren en daarom verdienen ze het om in het zonnetje gezet te worden. Mevrouw Mahadev verwacht op korte termijn een telefoontje van je.' pitcht Jay. 'Ja, erg leuk en verrassend.' weet ik uit te brengen.

De vergadering zet zich voort en rond 9.30 uur ronden we af. Terwijl iedereen de ruimte verlaat, besluit ik om nog even te wachten, zodat ik Jay over dit artikel kan spreken. Ik kan dit niet doen. Ik ben niet de juiste persoon hiervoor en ik wil het niet. Ik